

De Europese aspiraties van de Westelijke Balkan

“Een verenigd Europa is niet alleen ons verlangen, het is ons lot!”

Antwerpen, eigen berichtgeving – Op donderdag 27 oktober vond in de Lessiushogeschool in Antwerpen een internationaal colloquium plaats waarop enkele vooraanstaande deskundigen hun visie gaven over de toekomst van de Westelijke Balkan.

Tien jaar na de Dayton-akkoorden die zorgden voor vrede in voormalig Joegoslavië, staan de verschillende nieuwe republieken te wachten om lid te worden van de Europese Unie. Vlaams minister van Buitenlands Beleid Geert Bourgeois benadrukt dat Kroatië het verste staat in zijn weg naar EU-lidmaatschap. Ook de Kroatische president Stjepan Mesic lijkt dit te beseffen. Hij wil niet wachten tot buurlanden Bosnië-Herzegovina en Servië en Montenegro aan de criteria voldoen. “De weg naar lidmaatschap is als een bootwedstrijd. De snelste boot zal de eerste zijn om de haven te halen, de rest zal op eigen tempo volgen zodat ze elkaar in de haven terug ontmoeten, dat is immers hun gemeenschappelijke doel.” Slovenië heeft dat al bereikt, Kroatië volgt ten vroegste in 2009.

Academische bronnen laten een minder positief verhaal horen. Professor Calic van de universiteit van München spreekt onomwonden van een “Balkan fatigue” in de EU. “Er zijn nieuwe internationale hotspots zoals Afghanistan en Irak waar alle aandacht naar toe gaat. De EU heeft te weinig

mogelijkheden om ook nog eens de Westelijke Balkan te helpen.” “EU-integratie kan een katalysator zijn voor veranderingen in de regio en zo bijdragen tot stabiliteit”, voegt Visna Samardzija van het Instituut voor Internationale Relaties (IMO) toe.

Harald Schenker is lange tijd woordvoerder geweest van de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa (OVSE) in Macedonië. Hij zegt dat een paar jaar geleden het optimisme voor een snel EU-lidmaatschap groter was. “De verwachtingen in Macedonië zijn érg hoog gespannen. Als de status van kandidaat-lidstaat niet snel wordt verkregen, zal dat een belangrijke kwestie zijn bij de verkiezingscampagne

volgend jaar. Een regimewissel zou kunnen leiden tot instabiliteit in de regio”. Dusan Reljic van de Stichting voor Wetenschap en Politiek (SWP) in Berlijn, formuleert het scherper: “Zonder EU-voortzicht is er geen toekomst voor de regio. Zij die zeggen dat de Westelijke Balkan niet klaar is voor de EU destabiliseren de regio.” Waarbij de Kroatische president opwerpt dat niet alle Westelijke Balkanlanden samen lid zullen worden: “De EU bestaat uit lidstaten, niet uit regio’s. Een verenigd Europa is niet alleen ons verlangen, het is ons lot – *We are all Europeans* – maar elk land moet zijn eigen tempo volgen.”

Tijs Laurens